

Матюшенко К.О.

ЕРГОНОМІЧНА МОДЕЛЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ

Все свідоме життя людина працює в певній галузі діяльності. У процесі розвитку виробництва істотно змінюються умови, характер, зміст праці людини, її роль і місце психофізіологічних можливостей в складних, несприятливих умовах. Іноді людина змушена працювати на межі психофізіологічних можливостей в складних, несприятливих умовах. Науково - технічний прогрес розширив можливості людини за умов удосконалення знарядь праці, однак техніка стала настільки складною, що стає важко ефективно і безпечно її використовувати. Тому виникла необхідність раціонального узгодження машини, характеристик людини і виробничого середовища.

В ергономіці людина, машина і середовище розглядаються як єдине ціле при провідній ролі людини. Людському фактору у світовій практиці приділяється значна увага.

Ергономіка ставить перед собою ряд завдань. Однією з них є підвищення ефективності системи «людина-машина-середовище» (ЛМС), під якою розуміється здатність ЛМС досягати поставлену мету в заданих умовах і з певною якістю, що неможливо без забезпечення безпеки системи «людина-машина-середовище».

Незалежно від ступеня автоматизації системи ЛМС людина є головною її ланкою. Саме вона ставить цілі перед системою, планує, направляє і контролює весь процес її функціонування. Від людини багато в чому залежить безпека і ефективність функціонування системи в цілому.

Виконання виробничого завдання, незалежно від його змісту і способу дії вимагає від людини організації функцій всього організму в цілому і певного вольового зусилля, що об'єднує всі психофізіологічні механізми в цілісну реакцію, що забезпечує досягнення запланованого результату.

У кожної людини існують індивідуальні межі коливань показників нижнього і верхнього порогів чутливості. Причому, ці пороги можуть змінюється в процесі наростання втоми і в результаті несприятливого впливу середовища, особливо при загазованості, нестачі кисню в повітрі, недостатньому освітленні. Тому при проектуванні робочого навантаження, необхідно визначати оптимальний або оперативний пороги, при якому

сприйняття сигналу поєднується з найбільшою продуктивністю праці.

Таким чином, впровадження ергономічної моделі безпеки, створення нормальних умов праці сприяє зменшенню шкідливого впливу факторів зовнішнього середовища, скорочення втрат робочого часу за рахунок зменшення випадків травматизму і захворювань , подовженню фази стійкої працездатності, безпосередньо підвищуючи продуктивність праці та безпеку життєдіяльності.

Література.

1. Эргономика: Принципы и рекомендации / Под.ред.В.М.Мунипова и др. М.: ВНИИТЭ, 1981
  2. Человеческий фактор. В бт. / Под ред. Г.Салвенди, И.: Мир, 1982. Т. 5. 510с.
- Безопасность жизнедеятельности: Учеб. пособие для студентов Украинской инженерно - педагогической академии/ В. Г. Иванов [и др.]; ред. В. Г. Иванов. - Х.: Б.и., 2003. - 404 с.